

Václav Vokáč – 60 let

Dne 10. října letošního roku (2018) oslavil významné životní jubileum soukromý paleontolog Václav Vokáč. Václav se v průběhu let postupně vypracoval z nadšeného sběratele zkamenělin ve významného znalce trilobitů staršího paleozoika z oblasti Barrandienu, což dokládá čtyřicet odborných publikací, kterých je autorem či spoluautorem. Zkameněliny začal Václav sbírat na sklonku 60. let minulého století v širším okolí svého bydliště – v pískovcových lomech nad řekou Berouňkou v Plzni-Roudné a na Bílé hoře, kde společně s Milanem Doubravou nalézali zbytky karbonských rostlin. Záhy jej však začala zajímat mořská fauna ordovického stáří na Plzenecku a Rokycansku, učarovali mu především trilobiti šáreckého, dobrotivského a libeňského souvrství. Od roku 1970 počal navštěvovat významného znalce českého ordoviku Jaroslava Krafta v Západočeském muzeu, který se stal jeho rádcem a který jej v pozdějších letech nabádal k publikování odborně cenných nálezů, což se stalo v roce 1988. Počínaje rokem 1974 se Václav počal věnovat trilobitům barrandienského siluru, především kopaninského sou-

Václav Vokáč v lomu Kosov u Berouna, březen 2018. Foto: M. Pavlovič.

vrství (ludlow). V té době navázal spolupráci s významnými pracovníky Ústředního ústavu geologického a to s Milanem Šnajdrem, Ivo Chlupáčem a Vladimírem Havlíčkem, z nichž posledně jmenovaného považuje za svého učitele. Nucenou přestávkou v jeho činnosti byla služba Vlasti v letech 1977–1979, kdy jako tankista sloužil u 15. tankového pluku ve slovenském Martině. Na podzim roku 1979 založil společně s Milanem Doubravou, Josefem Moravcem, Petrem Krydrou a Ladislavem Grigarem neformální zájmové sdružení Plzeňská paleontologická sekce, které je aktivní i v současnosti. V rozmezí let 1988–1992 studoval Václav při zaměstnání geologickou průmyslovku v Příbrami, obor hornická geologie. V roce 1990 mu byla na základě jeho publikační aktivity nabídnuta dlouhodobá spolupráce významným „trilobitářem“ Jiřím Vaňkem, s nímž poté v průběhu 15 let publikoval řadu odborných článků. Společně s J. Vaňkem a V. Havlíčkem byl také u zrodu soukromého paleontologického periodika *Palaeontologia Bohemiae*, vycházejícího v rozmezí let 1995 až 2005. Od roku 2007 je pod vedením Oldřicha Fatky externím členem výzkumného kolektivu se zaměřením na barrandienské kambrium, kterážto spolupráce byla dosud korunována několika zajímavými publikacemi. Dalším tématem Václavova zájmu jsou trilobitové asociace řevnických křemenců libeňského souvrství, především z lokalit situovaných v jihozápadní části pražské pánve (Plzeňsko, Rokycansko); v této problematice spolupracuje s Josefem K. Moravcem a Ladislavem Grigarem. Avšak zdaleka nejvíce času a úsilí věnuje již dlouhá leta silurským trilobitovým společenstvům pražské pánve, v posledních deseti letech především ve spolupráci s přáteli Františkem Hartlem, Miroslavem Pavlovičem, Petrem Krydrou a Milanem Doubravou.

Václav vlastní rozsáhlou, dobře vedenou sbírku fosilií trilobitů z Barrandienu čítající okolo 15 000 kusů, dalších několik tisíc fosilií především „netrilobitové“ fauny i flóry předal konkrétním specialistům, popřípadě vědeckým institucím. Desítky originálů k níže uvedeným publikacím jsou uloženy ve veřejných sbírkách a to Národního muzea v Praze, České geologické služby v Praze, Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech a Západočeského muzea v Plzni. Václav také provozuje svůj web věnovaný geologii a paleontologii Barrandienu – <https://trilobiti-barrandien.mypage.cz>, kde prezentuje mj. výsledky záchranných sběrů z dočasně existujících lokalit (např. staveb) v rámci Barrandienu, k jejichž vyhledávání je mu ku prospěchu zaměstnání geodeta. Aktivitou hýří také v zájmové skupině Zkamenělé poklady Barrandienu fungující na Facebooku.

Milý Václave, přeji Ti do dalších let pevné zdraví, spoustu energie, mnoho zajímavých nálezů a ošatku plnou humoru a dobré nálady, na kterou jsme u Tebe zvyklí. To Ti za celou Plzeňskou paleontologickou sekci přeje Tvůj dlouholetý kolega a kamarád

Sláva Grigar

Bibliografie Václava Vokáče

- Vokáč V. (1988): Remarks on the lichen trilobite *Dicranogmus simplex* (Barrande, 1846) from the Silurian of Bohemia. – *Časopis pro mineralogii a geologii* 33/1: 63–64.
- Vokáč V. (1988): *Calymenella* Bergeron, 1890 and *Platycoryphe* Foerste, 1919 (Trilobita) from the Ordovician Libeň Formation. – *Časopis pro mineralogii a geologii* 33/1: 63–64.
- Vokáč V. & Doubrava M. (1990): *Crotalocephalus moravecii* sp. nov. (Trilobita) from the Silurian of Bohemia. – *Věstník Ústředního Ústavu geologického* 65: 61–63.
- Vokáč V. & Grigar L. (1991): Výskyt fauny v řevnických křemencích (libeňské souvrství) na Mýtském vrchu u Mýta. – *Zprávy Muzeí Západočeského kraje, Příroda*, 41: 3–5.
- Vaněk J., Vokáč V. & Hörbinger F. (1992): New trilobites from the Silurian and Devonian in the Prague Basin (Central Bohemia). – *Věstník ústředního ústavu geologického* 67/2: 97–108.
- Vokáč V. (1996): O několika abnormalitách trilobitových exoskeletonů ze středočeského staršího paleozoika. – *Palaeontologia Bohemiae* 2: 20–22.
- Havlíček V., Vaněk J. & Vokáč V. (1996): Discovery of the fossiliferous middle Berounian Vinice Formation at Cekov (Ordovician, western part of the Prague Basin). – *Journal of the Czech Geological Society* 41/1: 55–61.
- Vaněk J. & Vokáč V. (1997): Discovery of *Harpidella* McCoy, 1849 (Trilobita) in the Kralodvorian (Upper Ordovician) near Levín (Prague Basin, Czech Republic). – *Palaeontologia Bohemiae* 3/3: 7–9.
- Vaněk J. & Vokáč V. (1997): Trilobites of Bohdalec Formation (Upper Berounian, Ordovician, Prague Basin, Czech Republic). – *Palaeontologia Bohemiae* 3/7: 20–50.
- Vokáč V. (1997): Middle Cambrian bentic assemblage in the Skryje Shale (Jince Formation) at Terešovská Huť (district of Rokycany, Czech Republic). – *Palaeontologia Bohemiae* 3/6: 15–19.
- Vokáč V. (1999): *Kosovopeltis lacerata* n. sp., the latest species of *Kosovopeltis* Šnajdr the Silurian from the Prague Basin (Upper Kopanina Formation, Ludlow, Ludfordian). – *Palaeontologia Bohemiae* 5/1: 1–4.
- Vokáč V. (1999): On some species of the genus *Trochurus* Beyrich, 1845 (Trilobita) from the Wenlockian in the Prague Basin (Czech Republic). – *Palaeontologia Bohemiae* 5/3: 21–26.
- Vokáč V. (1999): Trilobitová společenstva hraničního intervalu ludlow-přídolí (silur) v novém profilu v lomu Kosov U Berouna (pražská pánev, Čechy). – *Palaeontologia Bohemiae* 5/9: 70–74.
- Vaněk J., Valíček J. & Vokáč V. (1999): *Plutonides hicksi* (Salter) from the Middle Cambrian of Skryje-Týřovice area (Czech Republic). – *Palaeontologia Bohemiae* 5/6: 36–38.
- Vokáč V. (2000): Remarks on the biostratigraphy and ecostratigraphy of the genus *Cheirurus* Beyrich, 1845 from the Silurian of Prague Basin (Bohemia). – *Palaeontologia Bohemiae* 6/3: 6–9.

- Vokáč V. (2002): Poznámky k biostratigrafii jineckého souvrství (střední kambrium) v skryjsko-týřovickém regionu (Barrandien, Čechy). – *Palaeontologia Bohemiae* 8/6: 117–118.
- Vaněk J. & Vokáč V. (2004): Trilobitové společenstvo korálových poloh (kopaninské souvrství, ludlow, silur) v „Kouřícím“ lomu u Mořiny (pražská pánev, Barrandien, Čechy). – *Palaeontologia Bohemiae* 9/2: 9–12.
- Vaněk J. & Vokáč V. (2004): *Kosovopeltis stulta* sp. n. (Styginidae, Trilobita) from lower Ludlow of Prague Basin (Ludfordian, Kopanina Formation, Czech Republic). – *Palaeontologia Bohemiae* 9/2: 9–11.
- Vokáč V. & Mická V. (2004): Nové nálezy v jineckém souvrství (střední kambrium) na lokalitě Terešovská Huť - U vily (příbramsko-jinecká pánev, Barrandien, Čechy). – *Palaeontologia Bohemiae* 9/3: 13–14.
- Vokáč V. (2004): Nález svrchnowenlockého (silur) trilobitového společenstva *Raphiophorus* - *Rabuloproetus* v lomu Kosov u Berouna (Pražská pánev, Barrandien, Čechy). – *Palaeontologia Bohemiae* 9/7: 35–37.
- Doubrava M. & Vokáč V. (2004): *Ectillaenus* aff. *advena* (Barrande, 1872) (Trilobita) from the Arenigian (Klabava Formation, Lower Ordovician) of the Prague Basin (Barrandian, Bohemia). – *Journal of the Czech Geological Society* 49/3–4: 125–126.
- Fatka O., Szabad M. & Vokáč V. (2007): Middle Cambrian associations of miomerid trilobites from Barrandian area (Czech Republic). – In: Zlinska A. [ed.], 8. paleontologická konference, Zborník abstraktov, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, pp. 32–34.
- Fatka O., Vokáč V., Moravec J. & Valent M. (2009): Agnostid entombed in hyolith conch. – *Memoirs of the Association of Australasian Palaeontologists* 37: 481–489.
- Vokáč V. & Krýda P. (2010): Poznámky k biostratigrafii a ekostratigrafii podčeledi Cheirurinae Salter, 1864 (Trilobita) ze siluru pražské pánve (Barrandien, Česká republika). – *Erica* 17: 141–157.
- Vokáč V. & Krýda P. (2010): Poznámky k taxonu *Trilobites ferus* Barrande, 1852 (Trilobita, Lichida) z motolského souvrství (wenlock, silur) od Lištice u Berouna (pražská pánev, Čechy). – *Geoscience Research Reports for 2009*: 175–176.
- Vokáč V. & Grigar L. (2010): Výskyt fosiliferního dobrotivského souvrství (svrchní darriwilian až spodní sandbian?, ordovik) u Tymákova (západní část pražské pánve, Barrandian, Česká republika). – *Erica* 17: 159–163.
- Vokáč V., Moravec J. K. & Hartl F. (2011): A Discovery of *Eudolatites* Delo, 1935 (Dalmanitidae, Trilobita) in the Libeň Formation (Lower Sandbian, Upper Ordovician, Prague Basin, Bohemia). – *Folia Musei Rerum naturalium Bohemiae occidentalis, Geologica*, 45/1–2: 95–99.
- Vokáč V., Hartl F. & Krýda P. (2011): Pozoruhodné trilobitové společenstvo s *Anaspis-Ryckholtia* (kopaninské souvrství, ludford) v profilu u Všeradic (pražská pánev, Barrandien, Česká republika). – *Erica* 18: 167–172.
- Valent M., Fatka O., Szabad M., Vokáč V. (2011): Carinolithidae fam. nov., *Carinolithes bohemicus* sp. nov. and *Slehoferites slehoferi* gen. et sp. nov. – new hyolithid taxa from the Bohemian Middle Cambrian (Skryje-Týřovice Basin, Czech Republic). – *Palaeodiversity and Palaeoenvironments* 91/2: 101–109.

- Vokáč V., David M., Hartl F., Bím M., Grigar L., Mitro P. & Pavlovič M. (2012): Trilobitová asociace vinického souvrství (sandbian, svrchní ordovik) z výkopu železničního tunelu mezi Osekem a Újezdem u Hořovic (pražská pánev, Barrandien, Česká republika). – Erica 19: 155–160.
- Vokáč V., Hartl F., Doubrava M., Moravec J. K., Pavlovič M., Grigar L. & Tichávek F. (2012): Nálezy trilobitů nejistého taxonomického zařazení z ordoviku (klabavské, šárecké, libeňské a vinické souvrství) pražské pánve (Barrandien, Česká republika). – Erica 19: 161–176.
- Vokáč V., Hartl F., Šach R. & Pavlovič M. (2013): Trilobitové společenstvo s *Warburgella* ze spodních partií radotínských vápenců (lochkovské souvrství, stupeň lochkov, spodní devon) z lokality Kotýz u Tmaně (pražská pánev, Česká republika). – Erica 20: 167–178.
- Vokáč V., Hartl F. & Pavlovič M. (2014): Trilobitové společenstvo s *Encrinuraspis-Eophacops* (kopaninské souvrství, gorst, silur) z dočasného výkopu v osadě Zmrzlík u Zadní Kopaniny (pražská pánev, Česká republika). – Erica 21: 171–185.
- Vokáč V., Hartl F., Pavlovič M., Šach R., Hanák A. & Grigar L. (2015): Diverzita trilobitového společenstva s *Aulacopleura* (*A.*) *konincki* (motolské souvrství, homer) z lokality Černidla – Barrandovy jámy u Loděnic (pražská pánev, Česká republika). – Erica 22: 101–140.
- Vokáč V., Hartl F., David M., Pavlovič M., Doubrava M., Kozák L. & Grigar L. (2015): Význačné nálezy trilobitů (daping-sandby) pražské pánve (Barrandien, Česká republika). – Erica 22: 141–157.
- Laibl L., Fatka O., Budil P., Ahlberg P., Szabad M., Vokáč V. & Kozák L. (2015): The ontogeny of *Ellipsocephalus* (Trilobita) and systematic position of Ellipsocephalidae. – Alcheringa 39/4: 477–487.
- Vokáč V., Hartl F., Pavlovič M., Mitro P. & Dvorský P. (2016): Význačné nálezy silurských trilobitů v motolském, kopaninském a požárském souvrství (wenlock-předolí) pražské pánve; Barrandien, Česká republika. – Erica 23: 121–137.
- Vokáč V., Hartl F. & Pavlovič M. (2017): Diverzita miraspisového trilobitového společenstva (motolské souvrství, sheinwood) u Lištice nedaleko Berouna (pražská pánev, Česká republika). – Erica 24: 109–139.
- Knížek F., Vokáč V., Hartl F. & Pavlovič M. (v tisku): Biostratigraphically important findings of two index trilobites from the Jince Formation (Cambrian, Drumian) of the Příbram-Jince Basin (Barrandian area, Czech Republic). – Folia Musei Rerum naturalium Bohemiae occidentalis, Geologica.
- Vokáč V., Hartl F., Pavlovič M. & Krýda P. (2018): Nové údaje o trilobitových společenstvech středních poloh kopaninského souvrství (ludford, silur) v lomu Kosov u Berouna, pražská pánev, Česká republika. – Erica 25: 69–84.